

MINISTERSTVO VNITRA ČR

Nad Štolou 3, poštovní schránka 21, 170 34, Praha 7

Č. j. MV-162053-1/OAM-2023

Praha 3. října 2023
Počet listů: 2

Mimořádné opatření

Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen „Ministerstvo vnitra“) jako orgán příslušný podle § 12 odst. 1 zákona č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon o ochraně státních hranic“) a ve smyslu čl. 28 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (dále jen „Schengenský hraniční kodex“) v souvislosti bezprostřední hrozbou pro veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost České republiky spojenou s prudkým nárůstem nelegální sekundární migrace, zvýšenou aktivitou organizovaných skupin převaděčů a zhoršení migrační a bezpečnostní situace na vnějších hranicích EU.

dočasně znovu zavádí ochranu vnitřních hranic České republiky,

a to v období od 4. října 2023 00:00 do 8. října 2023 23:59 na celém úseku pozemní hranice se Slovenskou republikou.

Policie České republiky bude provádět kontroly po celé délce úseku vnitřních hranic České republiky se Slovenskou republikou flexibilním způsobem přiměřeným aktuální hrozbě v závislosti na vývoji situace.

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti dne 4. října 2023 00:00 a pozbývá platnosti dne 8. října 2023 ve 23:59.

Odůvodnění

V souvislosti s prudkým nárůstem nelegální sekundární migrace, zvýšenou aktivitou organizovaných skupin převaděčů a zhoršení migrační a bezpečnostní situace na vnějších hranicích EU byla příslušnými orgány identifikována závažná hrozba pro veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost České republiky. S ohledem na tuto skutečnost byla shledána jakožto součást nezbytných bezpečnostních opatření potřeba neprodleně znovu zavést ochranu vnitřních hranic České republiky podle čl. 28 odst. 1 Schengenského hraničního kodexu.

Podle § 12 odst. 1 zákona o ochraně státních hranic znovu zavádí v případě bezprostřední vážné hrozby pro veřejný pořádek nebo vnitřní bezpečnost ochranu vnitřních hranic České republiky ministerstvo vnitra mimořádným opatřením.

Cílem tohoto opatření je zabránit narušování veřejného pořádku v důsledku nekontrolovaného pohybu nelegálně tranzitujících osob v souvislosti s výše uvedenou hrozbou pro veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost České republiky.

Kontroly budou prováděny po celé délce uvedeného úseku vnitřních hranic, a to flexibilním způsobem přiměřeným aktuální hrozbě v závislosti na vývoji situace.

Úseky, na kterých budou prováděny kontroly, jejich intenzita a zacílení byly zvoleny s ohledem na princip přiměřenosti tak, aby omezení plynulosti přeshraničního provozu bylo co nejmenší.

Podrobné odůvodnění:

V letošním roce se Policie České republiky vypořádává s rostoucími počty zadržovaných osob při tranzitní nelegální migraci přes území České republiky. Za první tři čtvrtletí bylo zadrženo 2 801 osob. V porovnání se stejným obdobím loňského roku (13 706 osob) je zmíněný počet výrazně nižší, avšak z historického hlediska se jedná o jedno z nejvyšších čísel od vstupu České republiky do Schengenu, resp. od doby sledování této statistiky. V letošním roce se počty zadržených přibližují těm, které byly zjištěny v krizovém roce 2015. Situace se v letošním roce postupně začala zhoršovat s nástupem léta, kdy počty zadržovaných začaly postupně růst a v září již bylo zadržováno mezi 200-250 osobami za týden. Tedy zatímco v celém červnu a červenci bylo zadrženo 231 osob, resp. 382 osob, v srpnu se již jednalo o 650 osob a v září bylo zadrženo 970 osob. Rostoucí trend odpovídá tomu z loňského roku, který se podařilo zvrátit až s pomocí znovuzavedení vnitřních kontrol na hranicích se Slovenskem.

I v letošním roce platí, že u drtivé většiny zadržených osob bylo zjištěno místo vstupu právě ze Slovenska (2 499 osob). Tyto osoby pak přicházejí do Evropské unie přes západobalkánskou migrační trasu. I na této trase jsou zjišťovány jedny z historicky nejvyšších hodnot nelegální migrace. Dle předběžných údajů od agentury Frontex zde bylo zaznamenáno přes 70 tisíc nelegálních překročení vnějších hranic EU. S výjimkou loňského roku se jedná o nejvyšší hodnotu od roku 2016. Nadále platí, že migrační tlak se projevuje nejvýrazněji na srbsko-maďarské hranici.

Na našem území bylo nejvíce záchytů v rámci tranzitní nelegální migrace Policií České republiky provedeno v Jihomoravském kraji (1 024 osob). Při pokusech o tranzit pak docházelo ke značnému množství záchytů na Vysočině (373 osob). Dále proběhlo podstatné množství záchytů též v Ústeckém kraji (259 osob) jakožto v hlavním výstupním regionu z České republiky do Německa, které zůstává dle výpovědí zadržovaných osob nejčastějším cílem naší tranzitní nelegální migrace (2 508 osob). Dále se jednalo o Zlínský (238 osob) a Moravskoslezský (211 osob) kraj a Prahu (210).

Nejčastěji odhalenými tranzitujícími osobami jsou občané Sýrie (2 085 osob). Dále následují občané Turecka (364 osob), kteří po zachycení často podávají účelově žádost o azyl v České republice. V menší míře jsou odhalováni i občané Afghánistánu (31 osob). Zhruba čtyři pětiny ze zadržených osob jsou muži v produktivním věku.

Záchyty jsou letos často spojené s životem ohrožujícím převozem osob. Nejčastěji přijížděly zadržované osoby po pozemních komunikacích v prostoru dodávek a v osobních automobilech, v menší míře využívaly i služby autobusových dopravců. I v tomto roce se zadržení často sdružují ve skupinách čítající nízké desítky osob. Vzhledem k letošnímu charakteru hlavního způsobu přepravy jsou při záchytech častěji odhalováni i samotní převaděči. U nich byla již v loňském roce – v souvislosti se zvýšenou aktivitou organizovaných skupin převaděčů působících ve více státech – zaznamenána zvýšená míra agresivity. Z daného vyplývá zvýšená míra rizika pro veřejný pořádek.

Vysoké počty nelegálně tranzitujících osob mají samotné potenciál ohrožovat vnitřní bezpečnost státu. Toto ohrožení dále umocňuje fakt, že se ve velkých počtech nacházejí v nelegálním postavení na území České republiky při tranzitu do Německa.

Závažnost situace též umocňuje nemožnost navracení příchozích státních příslušníků třetích zemí, zejména občanů Sýrie. Společně s kapacitními limity zařízení pro zajištění státních příslušníků třetích zemí se vytváří značné riziko pro vnitřní bezpečnost státu spočívající v omezených možnostech odpovědných orgánů situaci účinným způsobem řešit.

Nastíněné ohrožení pro vnitřní bezpečnost státu je třeba vnímat i v kontextu existujícího potenciálu dalšího růstu počtu příchozích osob. Na trase se nachází značné množství nelegálních migrantů, kteří se na cestu ze západního Balkánu přes EU dosud nevydali či jsou po omezenou dobu zadržováni (např. na Slovensku). V případech postupného uzavírání vnitřních hranic Schengenu v okolí České republiky se navíc může stát Česká republika jediným možným směrem pro další nelegální migraci. V kontextu uvedených skutečností a v důsledku zhoršení migrační a bezpečnostní situace na vnějších hranicích EU byla příslušnými orgány identifikována závažná hrozba pro veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost České republiky.

Poučení

Proti tomuto mimořádnému opatření podle § 173 odst. 2 správního řádu nelze podat opravný prostředek.

Mgr. Bc. Vít Rakušan
ministr vnitra